

## دانشگاه سمنان

### دانشکده مهندسی شیمی، نفت و گاز

### «آیین نامه داخلی برگزاری ارزیابی جامع دانشجویان دوره دکتری»

#### مقدمه:

این شیوه نامه به منظور اجرای آیین نامه دوره دکتری دانشگاه (مربوط به ماده ۷ دستورالعمل اجرایی دوره دکتری دانشگاه) تهیه شده است.

#### ۱- مفاد کلی آیین نامه دانشگاه سمنان در مورد آزمون جامع

۱-۱- دانشجوی موظف است بلافاصله پس از گذراندن دروس آموزشی، آزمون جامع را حداکثر در نیمسال سوم یا چهارم تحصیل اخذ و در همان نیمسال در آزمون شرکت کند.  
۱-۲- چنانچه دانشجوی حداکثر تا پایان نیمسال پنجم ارزیابی جامع را با موفقیت نگذرانده باشد، از ادامه تحصیل محروم و اخراج خواهد شد.

۱-۳- یکی از پیش نیازهای شرکت دانشجوی در ارزیابی جامع، احراز حداقل نمره زبان در یکی از آزمون های مورد تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه (کسب حداقل نمره طبق آیین نامه زبان خارجی دکترا) یا قبولی در آزمون های برگزار شده توسط دانشگاه های داخلی مورد تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه است. تاریخ گواهی قبولی آزمون زبان انگلیسی می تواند حداکثر تا دو سال قبل از شروع به تحصیل دانشجوی در دوره دکتری باشد.

۱-۴- دانشجوی با کسب ۸۰٪ حداقل نمره زبان با نظر استاد راهنما می تواند در آزمون جامع به صورت مشروط شرکت کند. بدیهی است احراز حداقل نمره زبان تا قبل از جلسه دفاع الزامی است.

۱-۵- اخذ مجوز شرکت در آزمون جامع از تحصیلات تکمیلی دانشگاه حداقل ۴۵ روز قبل از برگزاری آزمون جامع و ارائه آن به دانشکده برای کلیه دانشجویان (متقاضی آزمون شفاهی و کتبی) الزامی است. لازم به توضیح است برای دانشجویانی که یک بار در آزمون جامع مردود می شوند اخذ مجدد مجوز و ارائه آن به دانشکده در مهلت تعیین شده، ضروری است.

۱-۶- میانگین نمرات دانشجوی در شیوه آموزشی پژوهشی در ارزیابی جامع نباید کمتر از ۱۶ باشد. دانشجویی که میانگین ارزیابی جامع وی کمتر از ۱۶ باشد، تنها یک بار دیگر می تواند تا پایان نیمسال بعد در ارزیابی جامع دوم شرکت کند و در صورت قبولی، دوره را ادامه دهد.

#### ۲- آزمون جامع در دو بخش کتبی و شفاهی اجرا می شود

تمامی دانشجویان دکتری ملزم به شرکت در آزمون کتبی یا شفاهی می باشند فقط دانشجویان حائز شرایط مندرج در بند ۳ می توانند با معافیت از آزمون کتبی در آزمون شفاهی شرکت کنند. تفاوت آزمون شفاهی این دسته از دانشجویان در طرح سؤال از دو درس انتخابی خواهد بود.

### ۳- آزمون شفاهی:

۳-۱- دانشجوی دکتری در صورت داشتن کلیه شرایط زیر می تواند از آزمون کتبی معاف و فقط در آزمون شفاهی جامع شرکت کند.

الف- استاد راهنما از عملکرد و پیشرفت تحصیلی دانشجوی در دوره آموزشی وی رضایت داشته باشد و مجوز شرکت دانشجو در آزمون شفاهی را صادر کند.

ب - معدل کل دروس وی در دوره آموزشی کمتر از ۱۷ نباشد و نمره هیچ درسی کمتر از ۱۶ نباشد.

ج - ارائه پذیرش نهایی یک یا چند مقاله در مجله هایی با مجموع ضریب تاثیر (IF) بزرگتر مساوی یک تبصره- دانشجویی که یک بار در آزمون جامع کتبی شرکت می کند و در آن مردود می شود با کسب شرایط الف، ب و ج بند ۱-۳ می تواند از آزمون جامع کتبی بعدی معاف شود.

۳-۲- مقاله ارائه شده باید مرتبط با مطالب ویژه، سمینار یا موضوع پیشنهاد طرح پژوهشی دانشجو در دوره دکتری بوده و در دانشکده انجام شده باشد(با تایید استاد راهنما). بررسی اصالت و کیفیت مقالات در جلسه آزمون شفاهی همراه با امتحان شفاهی انجام خواهد شد.

۳-۳- دانشجوی متقاضی معافیت از آزمون جامع کتبی تا ابتدای نیمسال تحصیلی اخذ آزمون جامع ملزم به ارائه درخواست معافیت از آزمون کتبی و تایید استاد راهنمای خود مبنی بر معرفی فعالیت های پژوهشی جاری دانشجو که قابلیت پذیرش و چاپ در مجلات معتبر دارای ویژگی مندرج در قسمت ج از بند ۱-۳، به تحصیلات تکمیلی دانشکده می باشد. بدیهی است مستندات ارائه شده بعد از برگزاری آزمون کتبی در صورتی که در زمینه پژوهشی اظهار شده توسط استاد راهنما نباشد قابل بررسی نخواهد بود.

۳-۴- دانشجوی معاف شده از آزمون جامع کتبی فقط در صورتی به آزمون جامع شفاهی دعوت خواهد شد که مجوز شرکت در آزمون جامع در ترم جاری را از دفتر تحصیلات تکمیلی دانشگاه دریافت کرده باشد.

۳-۵- در صورت ارائه مقاله ای توسط دانشجو برای استفاده از امتیاز آن در معافیت از آزمون کتبی آن مقاله مجدداً برای احراز شرایط دفاع نهایی قابل استفاده نخواهد بود.

۳-۶- در صورت تشخیص احراز شرایط معافیت از آزمون کتبی توسط شورای تحصیلات تکمیلی، در بازه زمانی مقرر امتحان جامع از دانشجو برای شرکت در آزمون شفاهی دعوت خواهد شد. درخواست دانشجو در صورتی در شورای تحصیلات تکمیلی طرح خواهد شد که مدت زمان کافی در اختیار شورا باشد در غیر اینصورت عواقب بعدی به عهده دانشجو خواهد بود.

۳-۷- برای دانشجویان معاف شده از آزمون کتبی، دو درس از مابین دروس آزمون کتبی (بند ۴-۵) به انتخاب دانشجو و به تایید استاد راهنما، تعیین می شود.

۳-۸- آزمون جامع شفاهی در حضور اساتید طراح سوال دروس انتخابی و در جلسه تحصیلات تکمیلی دانشکده برگزار می شود.

۳-۹- قبولی در آزمون جامع شفاهی منوط به کسب رای اکثریت حاضر در جلسه آزمون جامع شفاهی مبنی بر قبولی در آزمون است.

## ۴- آزمون کتبی

### زمان بندی:

- ۴-۱- زمان برگزاری آزمون اول : هفته آخر آذر ماه برای نیم سال اول سال تحصیلی
- ۴-۲- زمان برگزاری آزمون دوم : هفته دوم خرداد ماه برای نیم سال دوم سال تحصیلی
- ۴-۳- زمان اعلام نتیجه ارزشیابی توسط طراح سؤال حداکثر یک هفته پس از برگزاری آزمون و به صورت گزارش کتبی به معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده است.
- ۴-۴- پس از جمع بندی نمرات و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، نتیجه نهایی به تحصیلات تکمیلی دانشگاه ظرف یک ماه پس از برگزاری آزمون و به صورت کتبی ارسال می شود.

### دروس:

- ۴-۵- دروس آزمون جامع به شرح زیر می باشد:
- ۱- انتخاب یک درس از دو درس ریاضی مهندسی یا محاسبات عددی
- ۲- انتخاب یک درس از دو درس ترمودینامیک یا سینتیک و طراحی راکتور
- ۳- انتخاب یک درس از سه درس انتقال جرم، انتقال حرارت و مکانیک سیالات
- ۴-۶- انتخاب دروس با نظر استاد راهنمای اول خواهد بود.
- ۴-۷- سرفصل ها، منابع آزمون و نوع آزمون برای هر درس از نظر باز و بسته بودن جزوه و کتاب قبل از برگزاری آزمون به دانشجویان اطلاع رسانی می شود.

### سؤالات:

- ۴-۸- تعداد سؤال در هر درس: شش سؤال که چهار سوال آن انتخابی در مدت زمان حداکثر ۳ ساعت
- ۴-۹- نوع سؤال: سئوالات مفهومی و تشریحی باشد به گونه ای که بتوان کیفیت معلومات دانشجو را در ورود به بحث و حل یک مسأله مورد ارزیابی قرار داد. بهتر است سوالات با هدف سنجش معلومات دانشجو مرتبط با کلیه مقاطع کارشناسی، ارشد و دکتری باشد.
- ۴-۱۰- طراح سؤال: تعیین طراح یا طراحان سؤال در هر درس با پیشنهاد مدیر گروه و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده خواهد بود.
- برای هر درس دو طراح سوال به پیشنهاد مدیر گروه و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده در نظر گرفته می شود.
- هر طراح می تواند حداکثر در دو درس، سوال طرح کند.
- استاد راهنما در طراحی سوال آزمون جامع تنها می تواند طراح سوال یک درس باشد.
- تبصره: سوالات طرح شده می بایست همراه با پاسخ تشریحی و بارم بندی به دانشکده تحویل شود و به تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده برسد.
- دانشجویانی که جلسه دفاع از پیشنهاد پژوهشی خود را تا پایان نیم سال چهارم و تا قبل از آزمون جامع برگزار کرده باشند می توانند به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده از یکی از دروس آزمون کتبی ارزیابی جامع معاف گردند. شروط لازم برای بهره مندی از این بند شامل موارد زیر می باشد:

- کسب میانگین نمره ۱۷ از دروس گذرانیده شده در دوره آموزشی
- اخذ همزمان آزمون جامع و دفاع از پیشنهاد پژوهشی
- ارائه نمره قبولی زبان خارجی مطابق با آیین نامه دکتری
- دانشجو می بایست در نوبت اول شرکت در آزمون جامع باشد، بعبارت دیگر مردودی آزمون جامع در کارنامه دانشجو وجود نداشته باشد.

نتیجه ارزیابی:

- ۴-۱۱- شرط قبولی در آزمون اول، اخذ حداقل نمره ۱۴ در هر درس و میانگین ۱۶ در آزمون می باشد. در صورتی که دانشجو در آزمون اول میانگین ۱۶ را کسب کرده باشد و نمره یک درس زیر ۱۴ باشد، در همان ترم و همان درس مجددا از دانشجو ارزیابی به عمل می آید.
- ۴-۱۲- دانشجویانی که موفق به قبولی در آزمون جامع اول نمی شوند در آزمون جامع دوم در دروسی که نمره آنها کمتر از ۱۶ شده باشد، آزمون می دهند. کسب میانگین ۱۶ در آزمون دوم نیز ضروری می باشد.
- ۴-۱۳- دانشجو می تواند درخواست اعتراض خود را به نتیجه ارزیابی جامع حداکثر پس از گذشت یک هفته از اعلام نتیجه نهایی، به صورت کتبی به معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده ارائه کند. بررسی و رسیدگی به درخواست دانشجو بر عهده شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده است.

### تفسیر، اصلاح و تغییر

این آیین نامه در تاریخ 1400/7/19 در شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده به تصویب رسید و در تاریخ 1400/7/19 مورد تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه قرار گرفت و از نیم سال اول ۰۱-۰۰ به بعد برای تمامی دوره ها قابل اجرا است. هرگونه تفسیر، اصلاح و تغییر این آیین نامه منوط به پیشنهاد شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه خواهد بود.